

"ליהודים הייתה אורה" אמר רבי יודה
אורה - זו תורה.

וכך הוא אומר:
"כי נר מצוה ותורה אורה" (מגילה ט"ז)

לזכרה של אורה מושקוביץ ע"ה
משואות-יצחק

ד"ל ע"י מ.מושקוביץ * משאות- יצחק ד.ג.שדה-גת * טל': 08-8616173 * פקס: 08-8616174

שנת תשע"ג

דף עירן

במפרשים

פרק ת' פרשת יתרו

א. הכתב והקבלה.

פרק כ' פסוק ה:

וראיתני לרבותינו במקילתא שאמרנו אל קנא - אני שלית בקנאה ואין קנא
שולחת بي, ע"כ. ריתכן ברונחתם גם כן להרחק ממנה התפעליות, כי כמו
שאמר - "גבורה הרוח על האדם הcovesh את יבראו הרע, כמאמר חכמי המשנה,
שבהירות לאל ירו לעשות רע, רוח עולמה ומסיתתו לעשות רוח אפור וכעסן וחטא
מתגבר על כל אלה וכובשם ומושל עליהם שלא יפרצו לעשות כחכם ורישים
דרתתיים ובריח לפניהם. כי זה הוא תואר הביבור באמת, ובעבור כן מתוארים
הצדיקים במקרא בשם גבוריים, כמו "ה' עmr גבורי החיל" "וילגעמי מודע איש
גבורי חיל", וכמו כן הוא ית' מתואר בשם גיבור, כמו "האל הגבור הגבור",
כי אף שעמו הגבורה העליונה שאין לה חקר, בכל זה איינו משתמש בכוח
גבורתו הבלתי בעל חכלה, להעלות חמה ולהונקם. ובכארם (ירמא, ס"ט) זהו
גבורתו שכובש את בעסנו ונגונן דרך אפיקים לרשעים המערבים את ערבי השם
שלא כראוי. ככה זה ג"כ אל קנא, שהוא ית' בעל כח בלתי תכליות לכבות את
הקנאה הרואיה וההוא מושל על הקנאה שלא מפרוץ לעשות מיד הקנאה הרואיה
לעובי רצונו ית'.

מתקה

1. אף פג'יך מתקה היוספתה לך מתקה מהו?
2. איך מתקה אספיק את הנקה פג'יך מתקה ומה מה שיק פג'יך?
3. את מתקה התחקה אן הסוקים פאנקית לות?
4. מתקה כה מה פג'את אה' מתקה לך מתקה מתקה?

* * *

"מלאך" הוא אישיות המבצעת את
רצונו ושליחותו של אחר, ובמובן זה — של כוח
עלינו; בדומה לנ"ר, "מלאכה" היא חפץ המשועבד
לרצונו ושליחותו של בעל תבונת, ובמובן זה —
של האדם. "עשית מלאכה" הופכת את החומר או
את החפץ ל"מלאך" שלנו, והוא אומר: המלאכה
כובשת את החומר ואת החפץ וצרה לו צורה, עד
שמכאן ואילך הוא נעשה כשר לתכלית רצונו
ולתועדה שיעידנו לו, והוא משמש אפוא לביצוע
רצונו וכוונתו. כל "עשית מלאכה" היא מעשה של
הפעלה ממשתנו לגבי חפץ מחפצי עולמנו. ובכן,
במישלtan הوات — "תעבז": בלבד ב"עבודה" תבצענה,

ב. הכתב והקבלה.

פרק ב' פסוק ה:

(ט) תעבד. לא לתפארת עצמן תעשה את
מלاكتה, שבה אתה מושל בקרב עולם, אלא
לעבודה" היא תהיה לך, לעבודה בממלכת ה/
לעבדות ה/. בשליחותו תעשה את מלاكتה ולמען
עולם, שבו הוא הניח אותך ל"עבודה ולשמורה"
(בראשית ב, טו ועי' פ"י שם), למען תרומם את
העולם, בבנין, בעיבוד ובשינוי מתוך השיעבוד
הפייסי אל תחומי התכלויות של החירות המוסדרת
ועבודת ה/ בחירות. ברוח זו — ועשית כל
מלאכתך. כבר הגדרנו את מושג ה"מלאכה" (פי'
בראשית ב, ב).

1. אה' קז'יך skfatto היסוגיות sf לכערנו א'יה ה'את skf מהו?
2. איך לכערנו אס'יך את הא'יך "פ'יקא" קז'יך skf וואת זה ע'יך skf גאנ'ירין?
3. אה מ'יא התהכמהן את הסוק'יך פאנ'יך רות?
4. skfach כ' נ' skf נ' אה' תעטמו sf לכערנו skf קראין?

* * *

ג. תוספת ברכה .

פרק ב' פסוק יב:

כבר אתה אביך ואת אמד (כ' זיב) וזה לא נון דעך כי לאתך
אכבל ע' גידול הבנים וככלחט לא גיטחו האבות (רכ' בוחיל' נמג'או חיבר)
האב לבנו כמו למדור תורה ואומנות ועוד — קדושין ניט' טוכה מ'יב);
ויאטנום זה הוא בתורת הוראה לאב הרוץ בזקנות בנו מראים לו הדרך
הטהורין; וזה בטעם מניעת הצער משוט דכן הוא בטבע שיכל לאב את
בניו; והטיבע אינו דרוש צויל ועל זה היוצא מן הכלל שאין רוזח לפרש את
בנ'יו הקטנים אמרה כי נשל לנחש הווא אקורוי יותר מ' האורב' הדוד
באלורולו (להבות' מ'ש' ב'); וזהו שמיינט' דע' דע' דע' דע' דע' דע' דע' דע' דע'

וועפ'י דלי' זה הי' צריך להיות היה' טבנ'ים לאבות גם כן טבע
זה לעמ' זה וכמיט הפעט' לפונט' (משל' כ' זט'). אך היה' בוה' הווא רך
כללי, ובפרטיו אין' מכוון' מפש'. וזה דע' ב' זט' דע' ב' זט' דע' ב' זט'
כי בעוד שאח'ת הבנים לאבות היא במדה בקצתה ובחשבתו, ואם ימצאו
רגשי אהבה זולת ההורים אחווים כתלה' בהם, וטמפל' על כן יטב איש וגדי
הנוג' בנה'ר וזה אהבת' הורים לבנים תגיע עד קצה' החיט ועד מטירת נפש,
לא ייעפו ולא ייגען, לא ידע כל השבח' וכל גובל באח'תם. וגם בתלמיד
רmono' זה' ואמרו' רחמי האב על הבן ורחמי הבן... על הבן (סוטה ט' א'),

אפשר לומר: בטעם התנגדות היה'וטים האלת', מאבות לבנים ובנים
לאבות, עפ'י מ'ש'כ' רמ'ב' ב' בראשית (ב' כ'ד) דכל רגשי הטבע שקוננו
בלב אדם הראשון נוטטו ממנה מomin האדם עד העולם, וכן כל בע'יח
מנחיםין טבעם למיניהם לדורות עולם.

ולכן רגשי אהבה לבנים יכל' הו', אדר'יך, להנחלת עפ'י טבע, של'ו, אבל
רגשי' בניים לאבות לא ה'י יכול להנחיל' מפנ'י' הימ'רו' חסר' כל' הגש' זה
אחרי' שלא הרי' יה' אש'ת' גנברא רך' מדמת', ולן' נשאר הרגש מבנים לאבות
חסור' מקור' וסתוד' טבעי' ווא' רך' עפ'י' ישרת לב' רמוש' הנפש' וממות' אלה
באים על הרוב' במדה' ובמסקל' ובוחבן' ווקלו'ת' חנה' לעוף' ולהתאבד' מפנ'ו
איות' רוח' גומקהת' כנודע. וזהו, סוף' מ'ז'ה' מ'ז'ה' מ'ז'ה' מ'ז'ה' מ'ז'ה'

ועפ'י מה שכטבנו רגשי' בנים לאבות' הווא יטור בחשבון' מ'אשל' בטבע
עפ'י וה'ית' באר מה' שטבואר' באגדות (חובב' ב'ס'ח טימף' תמקמ'ז),
כ'יב'שעה' שליח' יעקב' את' יוסף' לראות' בשלוט' אחינו' ר'זע' (ווספ') כי אחוי
שונאים אותו' וה'י ירא או'לי' יכול' בדריכ'זאת. אך אמרה' ומ'ה עשו'ת' הוילך
מעזט' במקומות סכנה' בין' חיות' טורפות כדי' להיבא' ציו' לאבינו' ז' ענ' אמי' ז' ענ' אמי'
כשאובי' שלוח' אותו' לא כשי' שמתייב' אני' לילכת' ע'ב' הרה' שלח'יכתו' היה'ת
בוחבן' חיובי' ולא' ברגשי' אהבה בלבד, זה ב'ז'ה' דע' דע' דע' דע' דע' דע' דע'

skf

1. ג' אה skf ר' 1163 מ'ה' הא'יך פאנ'יך קרי'ת?
2. ג' אה פ' 1111 הפק'יך 3'יך ג' 1110 מ'ה' הא'יך ס'יכט'ון את ה'ול'ימת?
3. אה' ג'את ה'ראק'יך הא'ופא'ת כ'ז'?
4. איך ג'ה' נ' אה' אוק' הס'וכ' אט' וו'ז' ו'ה' אה' ג'ה' נ' אה' ה'ק' skf skf?
5. אה' הת'ק'יך ג'ן' "ה'ק'ה' ג'ה' מ'ה'ן' ח'ו'ק'י'?

* * *

ד. המשתדל
פרק ב' פסוק יג':

[יג] לא תמצה: ייחיד ההווג אדם בכונגה ומודעת עצמו וקרא רוצח, יצא שליח ב"ד שהווג ברשות ובמכוות השופטים ולא מדעת עצמו. לא תנאי: אין ניאוף אלא באשת איש, שנאמר ואיש אשר ינאה את אשת איש אשר ינאה את אשת רעהו מות יומת הנואף והונאותה (ירקא ב' י), ואומר האשת המונאת תחת אישה תקה את זרים (יהזקאל ט"ז ל"ב) (רש"י); וטעות היא ביד רב"ע שהכחיש דבר זה ונסתיע ממה שכתוב ותנאה את האבן ואת העץ (ירמיה ב' ט), והוא לא הבין שאינו אלא משל, הכוונה על ע"א שהוא נמשלת לבנות, כי האמנה נמשלת כאילו הוא אשת איש עמו יתברך, כמובן בכל הפרשה היה ר' ירמיה ב'). לא תנאי: לקיחת ממון אחרים بلا ידיעתם, ור' ר' (סנהדרין פ"ו ע"א) עשוונו אורה לגנוב נפשות שמצוינו בו עונש بلا אזהרה פרטית, ולפי הפשט הרי זו אורה לכל מיין גנבה ולהלן פירש עונשם, כל מין בפני עצמה.

סיקור

1. אם אוכליך את כלהני ואני קוא אפקל פקודת הרכזון דה: "כִּי תְּכַזֵּחַ?"
2. וכי יצקה אֲנָזְתָּנִי צָאת שׂוֹרֶת אַלְוָן, כִּי תְּצַדְתָּקְתָּנִי אַלְוָן צָאת?
3. אף הַצְדִּיק סְכָלָנִי רָוֹתְנִי כִּי תְּצַרְנִי כִּי תְּצַרְנִי?
4. אֲנָזְתָּנִי תְּיוֹכֵחַ פִּינִי כִּי תְּמַפְּנִי-אֲלֹכָה?
5. כָּרְנִי "כִּי תְּפַרְקֵךְ" אַרְמִינִי כָּרְנָעָנִי כִּי תְּחַרְכְּתָךְ אַפְּיָא כִּי?

* * *

ה. מדרשי תורה להקדוש ר' אנשלמה האשכנזי הי"ד.

פרק ב' פסוק טו':

דבר אחד עטנו ונשמעה: חשוב שכשר ראו ישראל העונש הנROL הראו להיות באלו הדברים אחר שמענו סוף י"ח, והבינו שלאו עשרה דברים הם סונים ישבו בהם טינים רבים טבל סוג וסוג ע"ז שכבר עלי למן תריין חשבו שם יתבראו ויתחנו בלא טפי עליון ישבך בכל אחד עונש נפלא. וזה שאז ספק שמצווה קלה שיזוח המלך מפני ישא עונש נдол נושא חפורה שיזוח שלות. ועוד שראו עשרה הדברים סובבות בעונש נפלא, ועל זה בחזרו לשפטן טפי משת ולוות התשובה ממשה לישראל: אל תזרעך ריל כי אין כונתו י"ח להעתים עליכם ולחענישכם ושיזוח העונש לאין תבלית, כמו שהוא בא לנסתותם תבלית וכמו שhabbar לאין תבלית, כי) לא מיתה או יאסר בא לאלהים וכו' כטנו וכו' (דברים ר' ל"ג). ואשר יראתם יהיטה סבה לבלתי החטאנו כי הכרותם רוממותו ותהייה יראתו על פניכם ללכת בכל דרכיו בטהורותם ובוטולותם, וקרוב לה מה שאמ' ולך י"ח חדר כי אתה תשלם לאיש בטעשתו (חולמים ס"ב י"ג). ריל סדראי) היה כי שחשתי לאין תבלית ופעולתיו ומצוותיו ושכרן לאין תבלית שיזוח העונש לאין תבלית ועוד שהוא י"ח אמרן ובורחו קבוץ לה אמר כי מהדר השם הוא על עמו שטשל לאיש במעשו ריל כי פועל האדם ואיכו אס קל ואס המר המור ריל לפצחה שען תלוית בדרעות ובן העברות שאין מתחיאות השכל רק על החעם עונש קל, והמתניות השכל ומטמאות ומבלבות הדעות עונש חמוץ. נס המשעה לפי ערך העושה, כאמור כל שהוא נROL מתרו יצרו נROL טפנו (סוכה נ"ב ע"א). ריל לפ' דרך השם י"ח המזינה על זה כי לא יספיק עונש על זה וזה שאמי נROL חפרק כי אתה תשלם לאיש בטעשתו ריל איכו הטעשה או אסר אחר') שהשם גובל הפסים מובים ורביס לאדם קודם שירע לעבדו ולקיטים מצותו לא היה מן החוב לשלם לו כי ייחס מעשו על כלן, אבל אתה תשלם לאיש במעשו נמלו נאלו לא נמלת לו שום טוב טעולם:

סיקור

1. אם קפציה איתה נסעה כלהני גמתנא זא? כהן?
2. גאנַה צְצַדְתָּנִי יְכַא וְסְכַלְתָּנִי אֲפִי הַיִּ?
3. אתה תחסס טקק"ה צוותה צאנַי אַקְיַן זָמַר?
4. כלהני אונַה עַזְיָן סָמַי אַקְיָן צָרְעָא צוֹרָה, המתכוֹן גַּהְסְבִּין וְגַרְאָקְדָּת?
5. קַיְקַי אַסְכִּין קַת: "כִּי תְּהַא אַפְּיָא אַחֲקִילָן – בְּרוֹ פְּרַעְנָה אֱנָזִי?"

* * *